

TARAKLI PİLAV ŞENLİĞİ

Taraklı ilçesinde, her yıl Haziran'ın ilk haftası düzenlenen pilav şenliğini fotoğraflarken nelere dikkat ettiğimizi hep birlikte inceleyelim.

Her yıl düzenlenen Taraklı pilav şenliğine, çok değerli fotoğrafçı bir dostumun tavsiyesiyle, pilav yemenin dışında farklı bir amaçla, fotoğraf çekmek maksadıyla katılıyoruz. Pilav şenliği kapsamında çevrede kurulan pazar yeri ve pilav dağıtımı dışında çok fazla bir etkinlik olmadığından, bizim için daha ilginç olan pilavların hazırlanması aşamasını fotoğraflamayı amaçlıyoruz. Daha önceki tecrübelerimizden istifade ederek, bu yıl hazırlıkları kaçırmamak için erkenden yola çıkıyoruz. Yaklaşık 2.5 saat süren yolculuğumuz sonunda hazırlıkların yapıldığı mekana varıyoruz. İstanbul'a yakınlığı dolayısıyla, kılık kıyafet anlamında yöre halkının Anadolu kültürünü bir miktar kaybetmiş olumsuz etkisi ilk olarak karşımıza çıkıyor. Yöresel kıyafetler yerine, beklenenin aksine kot pantolonlu, gömleklili, başlarında çeşitli firmalara ait promosyon şapkalı olan bir grup insanın pilav hazırlıyor olması, fotoğrafik açıdan hayalini kurduğumuz atmosferden biraz uzak da olsa, çekimlere başlıyoruz. Çekim öncesi gözlemlediğimiz bir başka olumsuzluk da, hazırlıkların yapıldığı mekanın üzerine gerilmiş olan ve tüm renkleri maviye bulayan masmavi bir brandanın bulunuyor olması.

Işık ve renk ayarı

Öncelikle mavi brandanın yarattığı, ortam renklerini soğutan olumsuz ışığı yok etmek için, normal gün ışığına ayarlı olan makinemin 5300 Kelvin değerini, 5600'e ayarlıyorum ve bir deneme çekimi gerçekleştiriyorum. Daha önceki yazılarımda da belirttiğim gibi, Kelvin değerinin manuel olarak ayarlanabildiği fotoğraf makinelerinde, bu işlemin manuel olarak yapılması, ışık kalitesi açısından daha sağlıklı sonuçlar verecektir. Kelvin değerinin otomatik konumda bırakılması, ışık şartının değiştiği her karede birbirinden farklı sonuçlar doğuracaktır. Bu sonuçlardan kimi istenilene yakın olurken, kimi zaman da olması gerekenden fazlasıyla sapmış renkler elde etme riski söz konusudur. Bu uygulama, daha sonra bilgisayarda kontrol edilen fotoğraflara yapılacak müdahaleleri de kolaylaştıracaktır. Kelvin değerini artırdıkça, mavi tentenin yaratmış olduğu soğuk ışık etkisinin bir miktar azaldığını gözlemliyorum. Ancak 5600 K değerinden tam anlamıyla tatminkar bir sonuç alamayınca, bir deneme de 5900 K ile gerçekleştiriyorum. Bu değerden elde edilen sonuç, doğal ışığa daha yakın olduğundan çekime bu şekilde başlıyorum.

İlgi merkezinin seçilmesi

Fotoğraf 1, ön hazırlıkların tamamlandığı ve yemeklerin pişirmeye başlandığı anı gösteriyor. Burada konunun dağınıklığı dikkatimizi çekiyor. Önde duran adam kazanların içine yağ koyarken, arkada bir grup insan kazanı karıştırıyor. Aralarından bazılarının da herhangi bir faaliyet göstermeden olayı izlediği görülüyor. Net alanı kompozisyonda hemen hemen her noktada aynı. İlgi merkezi çok dağınık. Burada önemli olan kazana yağ koyulması mı, yoksa pilavların karıştırılması mı, tam olarak net değil. İki ayrı faaliyetin aynı kadrage dahil edilmesi, fotoğrafa bakan kişinin ilgisini dağıtıyor. Yazının başında da belirttiğim gibi, kıyafetlerin modernliği de, yapılan işin yöresel bir etkinlik olduğu konusunda şüphe uyandırıyor. Öndeki adamın, üzerinde markası bulunan hazır bir yağ tenekesi kullanıyor olması da, "Yoksa bu bir reklam fotoğrafı mıdır?" sorusuna yol açıyor. Arka fonun karışıklığı bir başka olumsuz etken.

Fon seçimi

Fotoğraf 2'de az önce bahsedilen dağınık kompozisyondan, arka fonun ve modern kıyafetlerden kurtulma çabası gözlemleniyor. Bu kadrage yalnızca iş yapan eller ön plana çıkartılmış. Fotoğraf 1'e göre bu fotoğrafta ne yapıldığı çok daha belirgin. Bu fotoğrafta pişirilen yemek hakkında detaylı bilgi verilmekte. Odak noktası olarak, pişirmeye

hazır pilavların bulunduğu tepsiler seçilmiş. Arkada, kazana etlerin atıldığı alan fon olarak kullanılırken, aynı zamanda da pişen yemek hakkında ayrıntı verilmekte. Etlerin kazana atılması işleminin flu olarak gösterilmesi, etkinliğin ana konusu olmamasından dolayı, kasıtlı. Tepsilerin dairesel yapısı ile kazanların yapısının örtüşmesi de fotoğrafa bir miktar harmoni kazandırmış. Tepsilerin dikdörtgen olması durumunda aynı etki yakalanamayabilirdi. Öndeki tepside arkadaki tepsiye, oradan da en sağdaki kazana doğru izleyen hat düzeni fotoğrafa dinamiklik kazandırmakta. Kadrajın yukarıdan yapılması, arka fon kirliliğinden de kurtulmayı sağlamış. Benzer bir kompozisyon da

Fotoğraf 3'de oluşturulmuş. Fotoğraf 2'den farklı olarak, burada dikey kadraj tercih edilmiş. Bu sayede kazanların dizili olduğu kiremit ve odunlardan oluşan doğal ocak kadraja dahil edilmiş. Öndeki kazana mümkün olduğunca yakın durularak yapılan bu çekimde ortamın sıcaklığı, kazandan çıkan dumanlar ve arkadaki alevler dahil edilerek öne çıkartılmaya çalışılmış. Bu fotoğrafta da alevlerden ve öndeki kazandan oluşan iki adet ilgi merkezi söz konusu. Ancak yapılan iş ve ortam hakkında bilgi vermesi bakımından çok da fazla bir olumsuzluk yaratmamakta. Deklanşöre basmakta biraz geciktiğim için, tepsideki pilavların tamamı tencerenin içine döküldüğünden, sağdaki yarım boş tepsi kompozisyonda fazlalık yaratmakta. Biraz daha önce çekilmiş bir fotoğraf, pilavların

kazana dahil edilmiş anını görüntüleyebilir, veya biraz daha sonra çekilmiş bir fotoğraf, tepsili adamın ortamdan tamamen uzaklaşmış olmasını sağlayabilirdi. Kadrajın üstünde dizili şekilde duran ancak yarım olarak kadraja dahil edilmiş olan tencerelerin de dışarıda bırakılması daha uygun olurdu. Biraz daha aşağıdan yapılacak olan bu kadraj, öndeki kazanın tamamının dahil olmasını ve altındaki alevlerin de görünmesini sağlayabilirdi.

Bakış açısı

Pişirme işleminin dışında, işlemi biten her kazanın kenarda dinlenmeye alınmak üzere iki kişi tarafından taşınması da ilginç görüntüler sergilediğinden, bu işleme ait bir fotoğraf da bulunması düşüncesiyle Fotoğraf 4 çekildi. Bu fotoğrafta, diğerlerinden farklı olarak daha geniş açılı bir objektif tercih edilmiş. Göz hizasının altından yapılan kadraj fotoğrafa bir miktar hareketlilik kazandırmış. Önde duran adamın yalnızca bacakları ve kolları kadraja dahil edilerek, taşıma işleminin zorluğu ön plana çıkartılmış. Kazanın asılı olduğu tahtanın bel vermesi de, kazanın ağırlığı ve yapılan işlemin güçlüğü hakkında bilgi vermekte. Öndeki adam ile arkadaki adam arasındaki boyut farkı, fotoğrafa önemli bir derinlik kazandırmakta. Ancak, adamların kazanı koyacakları yerin dışarıda bırakılması bir miktar olumsuzluk yaratmakta. Sağ tarafta yarım olarak görünen kazanlar bir miktar daha içeri dahil edilseydi, kompozisyon daha anlamlı bir hale gelebilirdi. Bulutlu havanın sağladığı yumuşak ışık sayesinde sert gölgelere rastlamadığımız bu fotoğrafta, kazanın gölgesinin zemine hafif bir şekilde düşmesini sağlarken, aynı zamanda da kazanın yerden yüksekliği hakkında bilgi vermekte. Arka fonda tam ortada duran ağacın gövdesi yerine yapraklarla dolu bir fon da, elbetteki daha hoş olurdu.

Fotoğraf 5, kazanın taşındığı yerin gösterilmesi maksadıyla, dinlenmeye alınmış olan pilav kazanlarının arasından çekildi. Bu sayede, adamların ne maksatla kazanı taşıdığı hakkında bilgi verilmiş olunacaktı. Ancak, bu açıdan yapılan kadrajın arka fonu

tamamen karışık bir kompozisyon ortaya çıkardığı görülmektedir. Arkaya doğru uzanan objeler karanlıkta kalırken, öndeki kazanların parlaklığı fotoğraftaki ışık dengesini de bozmaktadır. Birçok açıdan uygun olmadığını düşündüğüm bu fotoğraf üzerinde fazla yorum yapmadan Fotoğraf 6'ya geçmek istiyorum. Geniş açı ile çekilen bu fotoğrafta

kadraj yere yakın bir noktadan yapılmış. Dolayısıyla, kazan ve alevler çarpıcı bir şekilde öne çıkarken, arka planda kazanı karıştıran adam geniş açı objektifin de etkisiyle olduğundan uzak bir konumda görünmekte. Bu fotoğrafta asıl amaç, sıra sıra dizilmiş kazanların, çerçevenin sağ alt köşesinden sol üst köşesine kadar oluşturduğu doğrusal hat üzerine oturtulmasıydı. Ancak yoğun duman, arkada kalan kazanları tamamen görünmez hale getirirken, karıştırma işlemi yapan adamın da kazanın içinde pişiyormuş veya havada duruyormuş gibi görünmesine sebebiyet vermiş.

Taraklı mimarisi

Yemeğin hazırlanma aşamaları için yeterince fotoğraf çektiğimizi düşünerek dönüş yoluna geçiyoruz. Bu arada, yolumuz üzerindeki güzellikleri de fotoğraflamayı ihmal etmiyoruz. Hazırlıkların yapıldığı mekanın tepe bir noktada bulunması, bize Taraklı'nın hoş mimari dokusunu fotoğraflama imkanı sunuyor. Fotoğraf 7'de, diğer binalardan farklı olarak kadrajın tam alt ortasındaki bina özellikle ilgimizi çekiyor. Dikkat edildiğinde, binanın yarısının tarihi dokusuna hiç dokunulmazken, diğer yarısının tamamen modernize edildiği göze çarpıyor. Genellikle modern bir arabanın veya ortamın doğal havasını bozan bir başka cismin bu kompozisyonda bulunmaması hoş bir tesadüf. Fotoğrafın tepeden çekilmesi, evlerin çatısındaki eski tip kiremitleri ön plana çıkartarak, ortamın tarihi dokusunu vurgulamaya yardımcı oluyor. Tarihi dokuyu biraz daha vurgulamak maksadıyla tele objektifle biraz daha yaklaşılarak bir çekim daha yapıyorum. Fotoğraf 8'de cami sol üst

köşeye alınarak üçte bir kuralı uygulanıyor. Bu kompozisyonda sağ altta kalan modern ve yeni bina tarihi atmosferi bir miktar bozuyor. Dikey bir kadrajla belki de bu binadan kurtulunabilirdi. Aynı zamanda kadrajın tam ortasındaki araba da, bu tip fotoğraflarda en son arzu edilen objelerden.

Nasıl gidilir?

Taraklı, Sakarya ilinin güneydoğusunda, merkeze 65 Km., İstanbul'a 200 Km. ve Ankara'ya 200 Km. mesafede; Geyve İlçesine bağlı kasaba iken 27 Haziran 1987 tarihinde ilçe olmuştur. Bulunduğu konum itibariyle doğusunda Bolu'nun Göynük ilçesine 28 km, batısında Geyve ilçesine 34 km , güneyinde Bilecik'in Gölpazarı ilçesine 30 km olmak üzere konuşlanmış bir ilçesidir. Bu yıl pilav şenliğini kaçıran fotoğraf severlere, önümüzdeki yıl aynı mevsimde yeniden gerçekleşeceğini tekrar hatırlatırım. Işığınız bol olsun.